

**UCHWAŁA NR XXVI/177/2020
RADY POWIATU SOKÓLSKIEGO**

z dnia 24 lipca 2020 r.

**w sprawie oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu
Opieki Zdrowotnej w Sokółce za rok 2019**

Na podstawie art. 53a ust. 4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 295 i 567) uchwała się, co następuje:

§ 1. Dokonuje się oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Sokółce za rok 2019, która stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Krasieński

**Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej
Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej
w Sokółce za rok 2019**

Podstawa oceny sytuacji ekonomiczno – finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Sokółce jest raport o sytuacji ekonomiczno – finansowej, przedłożony przez dyrektora w terminie późniejszym niż określony w art. 53a ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 295 z późn. zm.).

W tym miejscu jednakże należy także wskazać, za komunikatem Ministerstwa Zdrowia z dnia 7 maja 2020 r. iż "Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji (Dz.U. poz. 570), wydane na podstawie art. 15zzh ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. poz. 374 ze zm.), przesunęło terminy na sporządzenie sprawozdania finansowego za 2019 r. i zatwierdzenie tego sprawozdania o 3 miesiące – odpowiednio z 31 marca na 30 czerwca 2020 r. i z 30 czerwca na 30 września 2020 r. W związku z powyższym, w obecnym stanie prawnym sporządzenie przez kierownika samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej raportu o sytuacji ekonomiczno-finansowej i przekazanie podmiotowi tworzącemu możliwe jest dopiero po sporządzeniu sprawozdania finansowego za 2019 r., na którego podstawie, zgodnie z art. 53a ust. 2 ustawy, przedmiotowy raport jest przygotowywany.

Raport został przygotowany na podstawie sprawozdania finansowego za rok 2019 i zawiera:

- 1) analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2019 r.,
- 2) prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe wraz z opisem przyjętych założeń,
- 3) informację o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację zakładu.

Analiza oraz prognoza sytuacji ekonomiczno – finansowej zawarta w raporcie została przygotowana w oparciu o wskaźniki określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r. w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz. U. poz 832).

Przyjęto cztery wskaźniki ekonomiczno – finansowe niezbędne do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomicznej – finansowej w SP ZOZ w Sokółce, tj.:

- 1) **wskaźniki zyskowności**: zyskowności netto, zyskowności działalności operacyjnej, zyskowności aktywów;
- 2) **wskaźniki płynności**: bieżącej płynności, szybkiej płynności;
- 3) **wskaźniki efektywności**: rotacji należności, rotacji zobowiązań;
- 4) **wskaźniki zadłużenia**: zadłużenia aktywów, wypłacalności.

Wskaźniki zyskowności służą do oceny rentowności działania podmiotu, wskaźniki płynności mierzą zdolność do wywiązywania się z krótkoterminowych zobowiązań, wskaźniki efektywności informują w jakich cyklach podmiot spłaca zobowiązania oraz otrzymuje należności.

W strukturę Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Sokółce wchodzi:

- 1) szpital,
 - 2) przychodnia specjalistyczna,
 - 3) zakład opiekuńczo – leczniczy,
 - 4) podstawowa opieka zdrowotna w zakresie nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej,
 - 5) dezynfektornia,
 - 6) dział analiz, statystyki medycznej i RUM,
 - 7) dział księgowości,
 - 8) dział organizacji i spraw pracowniczych,
 - 9) dział administracyjno-eksploatacyjny,
 - 10) dział żywienia,
 - 11) zespół ds. utrzymania czystości,
 - 12) samodzielne stanowiska pracy.
- SP ZOZ w Sokółce w 2019 r. uzyskał przychody w kwocie: 40 680 789,89 zł, które były wyższe od przychodów z 2018 r. o 10,61%. Przychody z usług medycznych stanowią 97,38% przychodów ze sprzedaży ogółem.
 - Koszty SP ZOZ w Sokółce w 2019 r. wynosiły ogółem: 43 347 160,65 zł. i były wyższe od kosztów z 2018 r. o 12,64%. Koszty wynagrodzeń, usług obcych oraz zużycia materiałów i energii stanowią około 96% wszystkich kosztów operacyjnych.
 - Koszty wynagrodzeń stanowią 51% kosztów całkowitych szpitala. Koszty wynagrodzeń w porównaniu do poprzedniego okresu wzrosły o ok. 15%. Wpływ na to miały dodatki pielęgniarские wynikające ze zmian przepisów prawa, koszty wynagrodzeń personelu lekarskiego (wzrost wynagrodzenia zasadniczego z kwoty 3 750,00 zł do 6 750,00 zł) oraz wzrost wynagrodzeń ratowników medycznych.
 - SP ZOZ w Sokółce 2019 rok zakończył ujemnym wynikiem finansowym w wysokości: 2 678 179,76 zł.
 - Zobowiązania SP ZOZ w Sokółce w 2019 r. wynosiły 13 463 563,56 zł, które w porównaniu do 2018 r. wzrosły o 40,44%. Zobowiązania długoterminowe zwiększyły się z powodu zaciągnięcia pożyczki w Siemens Finance Sp. z o.o. Wzrost zobowiązań

krótkoterminowych spowodowany był wzrostem zobowiązań z tytułu wynagrodzeń, zakwalifikowania części kredytu do spłaty w najbliższym roku, z tytułu bieżących płatności z tytułu dostaw i usług oraz rozpoczęcia realizacji projektu przebudowy bloku operacyjnego.

- SP ZOZ w Sokółce w 2019 roku zatrudniał średniorocznie 314,40 osób na umowę o pracę oraz zatrudniał na podstawie kontraktu 66 osób, w tym 46 lekarzy i 13 pielęgniarek. Zakład w 2019 roku na podstawie umowy zlecenia zatrudniał 68 osób.
- SP ZOZ w Sokółce w 2019 r na oddziałach szpitalnych dysponował 193 łózkami oraz 11 łózkami na oddziale noworodkowym i 7 w stacji dializ.

Wskaźniki ekonomiczno – finansowe za 2019 r. w SP ZOZ w Sokółce przedstawia poniższa tabela.

Tabela podsumowująca wyniki oceny sytuacji ekonomiczno – finansowej				
LP	Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika	Ocena	Maksymalna wartość pkt możliwa do uzyskania
WSKAŹNIK ZYSKOWNOŚCI				
1.	Wskaźnik zyskowności netto (%)	-6,58	0	5
2.	Wskaźnik zyskowności działalności oper. (%)	-6,46	0	5
3.	Wskaźnik zyskowności aktywów (%)	-12,21	0	5
WSKAŹNIK PŁYNNOŚCI				
1.	Wskaźnik bieżącej płynności	0,51	0	12
2.	Wskaźnik szybkiej płynności	0,57	8	13
WSKAŹNIK EFEKTYWNOŚCI				
1.	Wskaźnik rotacji należności (w dniach)	30,34	3	3
2.	Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	9,70	7	7
WSKAŹNIK ZADŁUŻENIA				
1.	Wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	61,40	3	10
2.	Wskaźnik wypłacalności	-3,13	0	10
Łączna wartość punktów			21	70

Jak wynika z przedstawionych w tabeli wskaźników, SP ZOZ w Sokółce osiągnął 21 punktów na 70 punktów możliwych do uzyskania. Jest to wynik o 9 pkt niższy niż w 2018 r. i o 27 pkt niższy niż w 2017 r.

Wskaźnik zyskowności

Wskaźniki zyskowności określają zdolność zakładu do generowania zysków, a zatem ekonomiczną efektywność działalności. Dodatkowo wartości wskaźników informują o racjonalnym gospodarowaniu, gdzie przychody przewyższają koszty.

SP ZOZ w Sokółce osiągnął **ujemny wynik finansowy**, co oznacza, że koszty zakładu przewyższyły przychody.

- 1) **Wskaźnik zyskowności netto (%)** pokazuje jaką część przychodów stanowi odnotowany zysk lub strata. W ten sposób określona jest efektywność gospodarki finansowej w odniesieniu do relacji przychody ogółem – koszty ogółem podmiotu.
 - Wskaźnik zyskowności netto SP ZOZ w Sokółce wyniósł -6,58%, co oznacza, że uzyskał ocenę 0 pkt na 5 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Świadczy to o braku równowagi pomiędzy przychodami, a kosztami.
- 2) **Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)** określa ekonomiczną efektywność działania podmiotu, z uwzględnieniem działalności podstawowej oraz pozostałej działalności operacyjnej.
 - Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej SP ZOZ w Sokółce wyniósł -6,46%, co oznacza, że uzyskał ocenę 0 pkt na 5 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Ujemna wartość wskaźnika świadczy o tym, że koszty przewyższyły wygenerowane przychody działalności operacyjnej.
- 3) **Wskaźnik zyskowności aktywów (%)** informuje o wielkości zysku lub straty przypadającej na jednostkę wartości zaangażowanych aktywów, czyli wyznacza on ogólną zdolność aktywów podmiotu do generowania zysku.
 - Wskaźnik zyskowności aktywów SP ZOZ w Sokółce wyniósł -12,21%, co oznacza, że uzyskał ocenę 0 pkt na 5 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Ujemna wartość tego wskaźnika informuje o generowaniu straty przez zakład i nieefektywnym zarządzaniu aktywami.

Łącznie SP ZOZ w Sokółce uzyskał 0 pkt na 15 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Jest to wynik taki sam jak w 2018 r. i o 9 pkt niższy niż w 2017 r.

Wskaźniki płynności

Wskaźniki płynności określają zdolność podmiotu do terminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań krótkoterminowych. Jeżeli poziom wskaźników obniża się, to występuje ryzyko utraty przez podmiot zdolności do terminowego regulowania zobowiązań. W przypadku gdy wskaźniki są zbyt wysokie, może to świadczyć o nieefektywnym gospodarowaniu posiadanymi środkami obrotowymi, takimi jak zapasy, należności lub środki finansowe.

- 1) **Wskaźnik bieżącej płynności** określa zdolność podmiotu do spłaty zobowiązań krótkoterminowych poprzez upłynnienie wszystkich środków obrotowych.
 - Wskaźnik bieżącej płynności SP ZOZ w Sokółce wyniósł 0,51, co oznacza, że uzyskał ocenę 0 pkt na 12 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Dodatnia

wartość wskaźnika świadczy o zdolności zakładu do regulowania bieżących zobowiązań.

2) **Wskaźnik szybkiej płynności** określa zdolność podmiotu do spłacania zobowiązań krótkoterminowych najbardziej płynnymi aktywami, tj. krótkoterminowymi należnościami i aktywami finansowymi.

- Wskaźnik szybkiej płynności w SP ZOZ w Sokółce wyniósł 0,57, co oznacza, że zakład uzyskał ocenę 8 pkt na 13 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Świadczy to o zdolności zakładu do regulowania zobowiązań krótkoterminowych łatwo upłynnianymi aktywami obrotowymi.
- Na koniec 2019 r. SP ZOZ w Sokółce nie posiadał zobowiązań wymagalnych.

Łącznie SP ZOZ w Sokółce uzyskał 8 pkt na 25 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Jest to wynik o 4 pkt niższy niż w 2018 r. i o 13 pkt niższy niż w 2017 r. Taki wynik świadczy o tym, że Zakład posiada płynność finansową.

Wskaźniki efektywności

Wskaźniki efektywności opisują efektywność przyjętej polityki zarządzania przepływami pieniężnymi i mogą sygnalizować o ryzyku utraty płynności finansowej przez zakład.

1) **Wskaźnik rotacji należności (w dniach)** określa długość cyklu oczekiwania podmiotu na uzyskanie należności za świadczone usługi. Im wyższy poziom wskaźnika, tym podmiot ma większe trudności ze ściąganiem swoich należności.

- SP ZOZ w Sokółce oczekiwał na uzyskanie należności około 30,34 dnia, co oznacza, że uzyskał maksymalną ocenę 3 pkt.

2) **Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)** określa okres, jaki jest potrzebny podmiotowi do spłacenia swoich zobowiązań krótkoterminowych. Zbyt wysoka wartość wskaźnika może świadczyć o trudnościach podmiotu w regulowaniu swoich bieżących zobowiązań.

- SP ZOZ w Sokółce potrzebował średnio 9,70 dnia na spłatę zobowiązań, co oznacza, że uzyskał maksymalną ocenę 7 pkt.

Łącznie SP ZOZ w Sokółce uzyskał 10 pkt na 10 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Jest to wynik taki sam jak w 2018 r. i 2017 r..

Wskaźniki zadłużenia

Wskaźniki zadłużenia określa się poprzez:

1) **Wskaźnik zadłużenia aktywów (%)** - informuje o stopniu finansowania aktywów kapitałami obcymi. Zbyt wysoka wartość wskaźnika podważa wiarygodność finansową podmiotu.

- Wartość wskaźnika zadłużenia aktywów w SP ZOZ w Sokółce wyniosła 61,40%, co oznacza, że zakład uzyskał ocenę 3 pkt na 10 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie.

- Zakład w celu rozwoju potrzebuje finansowania kapitałami obcymi, stanowiącymi zazwyczaj tańsze źródło poszukiwania kapitału niż kapitał własny. Niezbędne jest kontrolowanie poziomu tego zadłużenia.

2) **Wskaźnik wypłacalności** – określa wielkość funduszy obcych przypadających na jednostkę funduszu własnego. Wysoka wartość wskaźnika wskazuje na możliwość utraty zdolności do regulowania przez podmiot zobowiązań.

- Wartość wskaźnika wypłacalności w SP ZOZ w Sokółce wyniosła: -3,13 co oznacza, że zakład uzyskał ocenę 0 pkt na 10 pkt możliwych do uzyskania.
- Wpływ na ujemną wartość wskaźnika wypłacalności miały, m.in.:
 - ujemna wartość funduszu własnego szpitala,
 - wysoka strata z lat ubiegłych.

Łącznie SP ZOZ w Sokółce uzyskał 3 pkt na 20 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Jest to wynik niższy o 5 pkt niż w 2018 r. i 2017 r.

Według oceny wskaźnikowej sytuacja ekonomiczno-finansowa w SP ZOZ w Sokółce jest trudna i wymaga przeprowadzenia restrukturyzacji. Wyniki oceny uzyskanych z analizy wskaźnikowej ukazują pogarszanie się rentowności szpitala. Jednym z najważniejszych mierników rezultatów zakładu jest rentowność, czyli fakt osiągnięcia przychodów przewyższających koszty ich uzyskania. Koszty działalności SP ZOZ w Sokółce przewyższyły uzyskane przychody w 2019 r.

Wskaźniki płynności finansowej wskazują na zdolność SP ZOZ w Sokółce do terminowego regulowania swoich zobowiązań.

Prognoza sytuacji ekonomiczno – finansowej na lata 2020 – 2022

- Prognoza finansowa na lata 2020-2022 zakłada ujemny wynik finansowy spowodowany zmianą struktury finansowania przez NFZ procedur wykonywanych w ramach umowy ryczałtowej. Prognoza uwzględnia dane historyczne przy założeniu utrzymania obecnie prowadzonej działalności oraz aktualne dostępne dane mogące mieć wpływ na przyszłą sytuację finansową.
- W okresie objętym analizą najistotniejszy wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową SP ZOZ w Sokółce będzie miała bieżąca sytuacja w kraju i na świecie spowodowana ogłoszeniem pandemii wirusa COVID-19 oraz działania restrukturyzacyjne i bieżące prowadzone na podstawie Planu naprawczego.
- Zgodnie z analizą trendów w przychodach i kosztach w latach ubiegłych w kolejnym okresie prognozowane jest osiągnięcie straty netto na poziomie zbliżonym do tej w 2019 r.
- Na podstawie osiągniętych wskaźników i oceny zyskowności, płynności, efektywności i zadłużenia zakład planuje utrzymanie działalności na poziomie wartości zakładanych w 2019 r.
- Prognoza zobowiązań krótkoterminowych i długoterminowych zakłada wzrost w zobowiązaniach bieżących, krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług, podatków.

W prognozie na lata 2020 – 2022 w SP ZOZ w Sokółce zaplanowano takie zadania inwestycyjne, jak:

- 1) projekt pn. "Poprawa dostępności do usług medycznych w obszarze chorób będących przyczyną dezaktywacji zawodowej w SP ZOZ w Sokółce" - dokończenie rozbudowy bloku operacyjnego, oddziału anestezjologii i intensywnej terapii i centralnej sterylizatorni oraz zakup sprzętu i aparatury medycznej,
- 2) zakup sprzętu medycznego - bieżące potrzeby.

Działania inwestycyjne mają na celu:

- 1) poprawę jakości dostępu do oferowanych świadczeń i podniesienie standardu opieki nad pacjentem,
- 2) usprawnienie i przyspieszenie pracy bloku operacyjnego,
- 3) zracjonalizowanie i wykorzystanie zasobów sprzętowych i potencjału kadry medycznej,
- 4) skrócenie czasu hospitalizacji, a tym samym ograniczenie kosztów materiałowych, leków,
- 5) obniżenie poziomu kosztów związanych z funkcjonowaniem podmiotu,
- 6) wzmocnienie roli poradni specjalistycznych poprzez proces opieki koordynowanej,
- 7) utrzymanie umów z NFZ,
- 8) umożliwienie wdrożenia nowych procedur medycznych,

Na podstawie przedstawionego Raportu o sytuacji ekonomiczno – finansowej SP ZOZ w Sokółce za 2019 r. oraz w oparciu o wskaźniki sytuacji ekonomiczno – finansowej należy stwierdzić, że:

- 1) sytuacja finansowa SP ZOZ w Sokółce jest trudna i uległa znacznemu pogorszeniu względem lat poprzednich;
- 2) znaczne pogorszenie sytuacji finansowej Zakładu jest bezpośrednio związane z realizacją ustaw i rozporządzeń dotyczących wzrostu wynagrodzeń pracowników oraz zmianą sposobu finansowania przez NFZ;
- 3) wskaźniki efektywności SP ZOZ w Sokółce są optymalne, nie świadczą o problemach w regulowaniu zobowiązań i uzyskiwaniu należności;
- 4) Zakład opłaca terminowo zobowiązania wobec dostawców materiałów i usług, wynagrodzenia, zobowiązania podatkowe oraz ZUS;
- 5) przy braku zwiększenia finansowania przez NFZ w kolejnych latach SP ZOZ w Sokółce będzie osiągał ujemny wynik finansowy.